

Nr 72.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående tillstånd för musikfanjunkarna, musikdirektörerna Ernst Emanuel N:son Willners och Gustaf Emil Hessler att med bibehållande av viss befattning åtnjuta tillfällig löneförbättring; given Stockholms slott den 31 januari 1919.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att musikfanjunkaren vid fortifikationen, musikdirektören Ernst Emanuel N:son Willners och musikfanjunkaren vid Svea livgarde, musikdirektören Gustaf Emil Hessler må, utan hinder av gällande villkor och bestämmelser för åtnjutande av tillfällig löneförbättring under åren 1918 och 1919 för viss personal vid armén, med bibehållande av innehavande befattningar såsom lärare vid musikkonservatorium åtnjuta med deras beställningar vid armén förenad tillfällig löneförbättring för nämnda två år.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

E. A. Nilson.

*Utdrag av protokollet över lantförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
31 januari 1919.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
RYDÉN,
UNDÉN,
THORSSON.

Departementschefen, statsrådet Nilson yttrade härefter:

»Jämlikt gällande stater äro avlöningsförmånerna för musikfanjunkare vid armén bestämda till lön 1,200 kronor och dagavlöning à 2 kronor 50 öre = 912 kronor 50 öre, summa 2,112 kronor 50 öre.

Enligt de av 1918 års lagtima riksdag godkända grunder för tillfällig löneförbättring under åren 1918 och 1919 för viss personal vid armén utgår dylik löneförbättring åt musikfanjunkare på aktiv stat med ett årligt belopp av 1,000 kronor. Uti de av riksdagen fastställda villkor och bestämmelser för åtnjutande av ifrågavarande löneförbättring (se kungl. kungörelsen den 20 juni 1918, Svensk författningssamling, nr 408) stadgas, att med beställning eller befattning, för vilken löneförbättring utgår, icke må förenas annan till den civila förvaltningen hörande tjänst å rikets stat än gymnastikläraryrke eller annan tjänst å riksdagens stat.

Å den för musikaliska akademien gällande stat äro uppförda bland andra två befattningar såsom lärare i spelning å blåsinstrument. Avlöningsförmånerna äro bestämda för den ena befattningen till 1,575 kronor, därav lön 1,035 kronor och tjänstgöringspenningar 540 kronor, jämte tre ålderstillägg å 225 kronor, samt för den andra befattningen till 1,400 kronor, därav lön 920 kronor och tjänstgöringspenningar 480 kronor, jämte tre ålderstillägg å 200 kronor. Av ifrågavarande befattningar innehaves den förra av musikfanjunkaren vid fortifikationen med placering vid Svea ingenjörkår, musikkdirektören Ernst Emanuel N:son Willners och den senare av musikfanjunkaren vid Svea livgarde, musikkdirektören Gustaf Emil Hessler.

Jämlikt gällande bestämmelser hava Willners och Hessler under år 1918 åtnjutit krigstidstillägg endast å sina avlöningsförmåner såsom musikfanjunkare vid armén.

Uti en till Kungl. Maj:t ställd, den 7 augusti 1918 dagtecknad skrift anhöll Willners att med bibehållande av befattning såsom lärare vid musikkonservatorium få åtnjuta den till musikfanjunkare utgående tillfälliga löneförbättring.

Ansökan av musikkdirektören E. E. N:son Willners.

I häröver avgivet yttrande meddelade befälhavaren för Svea ingenjörkår, att ifrågavarande lärarbefattning kunnat utövas utan intrång på den militära tjänsten.

Yttranden av militärmyndigheterna.

Chefen för fortifikationen tillstyrkte ansökningen.

De sakkunniga för verkställande av utredning rörande löneroglering vid armén och marinen m. m., till vilka ärendet remitterades, avgåvo den 11 oktober 1918 yttrande i ämnet samt anförde därvid följande:

Yttrande av de sakkunniga för verkställande av utredning rörande löneroglering vid armén och marinen m. m.

Enligt den för musikaliska akademien gällande stat utginge avlöningen för den av Willners innehavda lärarbefattningen med tillhopa 1,575 kronor för år. I fråga om villkoren för åtnjutande av de å nämnda stat upptagna avlöningsförmåner gällde (se Bihang till Svensk författningssamling för år 1908, nr 58, sid. 5), att med ordinarie befattning hos musikaliska akademien eller vid musikkonservatoriet icke finge förenas sådan tjänstebefattning eller sådant uppdrag annorstädes, som akademien, efter prövning, funne inverka hinderligt för tjänstgöringen hos akademien eller vid musikkonservatoriet. Dessa bestämmelser utgjorde alltså icke något ovillkorligt hinder för att med sådan befattning vid musikkonservatoriet, som av sökanden innehades, förena annan tjänst å rikets stat, således även militär beställning.

Enligt gällande bestämmelser för åtnjutande av den av 1918 års riksdag beslutade tillfälliga löneförbättringen åt viss personal vid armén finge emellertid med beställning eller befattning, för vilken löneförbättring utginge, icke förenas annan till den civila förvaltningen hörande tjänst å rikets stat än gymnastiklärarbefattning eller annan tjänst å riksdagens stat. Då sökandens befattning vid musikkonservatoriet otvivelaktigt vore att anse såsom tjänst å rikets stat i den mening, som i förevarande sammanhang avsåges, syntes alltså tillstånd icke kunna lämnas sökanden att, därest han önskade åtnjuta tillfällig löneförbättring för sin militära beställning, med denna förena omförmälda tjänst vid musikkonservatoriet.

Såsom ett i viss mån jämförligt fall ville emellertid de sakkunniga erinra om, att Kungl. Maj:t vid ett tillfälle medgivit en ordinarie kassör och bokhållare hos medicinalstyrelsen att — utan hinder därav, att enligt för medicinalstyrelsen gällande avlöningsvillkor med ämbete eller tjänst därstädes icke finge förenas annan tjänst å rikets stat — med sin berörda tjänst förena den med lön och tjänstgöringspenningar till sammanlagt belopp av 2,000 kronor avlönade kassörs- och bokhållartjänsten hos överintendentsämbetet, så länge en sådan förening utan hinder för göromålens behöriga gång inom någotdera verket visade sig kunna äga rum (1902 års löneregleringskommittés utlåtande XLVI, sid. 26).

Slutligen ville de sakkunniga framhålla, att ehuru de fastslagna villkoren för åtnjutande av den viss personal vid armén tillerkända tillfälliga löneförbättringen, enligt vad ovan anförts, syntes lägga hinder i vägen för sökanden att på samma gång uppbära sådan tillfällig löneförbättring och innehava lärarbefattning på ordinarie stat vid musikkonservatoriet, en blivande utredning möjligen skulle kunna giva vid handen, att ändrade bestämmelser i förevarande avseende vore önskvärda. En sådan utredning vore emellertid de sakkunniga icke för det dåvarande i tillfälle att lämna.

Kungl. Maj:ts
beslut den 25
oktober 1918.

Enligt beslut den 25 oktober 1918 fann Kungl. Maj:t den gjorda ansökningen icke kunna bifallas.

Framställning
av musikaliska
akademien.

Uti skrivelse till Kungl. Maj:t den 27 november 1918 har nu musikaliska akademien framhållit, att förenämnda bestämmelse i kungörelsen den 20 juni 1918 medförde, att bemälda Willners ävensom musikdirektören Hessler, vilka båda vore anställda som ordinarie lärare i spelning å blåsinstrument vid musikkonservatorium, icke kunde komma i åtnjutande av den ifrågavarande tillfälliga löneförbättringen. Under sådana förhållanden kunde lätt äventyras, att ifrågavarande personer funne med sin

fördel förenligt att lämna sina lärarbefattningar vid musikkonservatorium. Möjligheten att inom arméns musikpersonal finna andra personer villiga att under ovannämnda villkor åtaga sig sagda lärartjänster syntes vara tvivelaktig, och svårigheten att finna civila musiker med tillräcklig kunskap i ämnet torde med hänsyn till den ifrågavarande konststartens säregenhet vara uppenbar. Det borde vidare framhållas, att musikkonservatorium vore ett statens läroverk med skyldighet att examinera musikdirektörer för armén, och det syntes vid sådant förhållande vara av största betydelse, att deras utbildning handledes av militärmusiker.

På grund av vad sålunda anförts, hemställde musikaliska akademien, bland annat, att Kungl. Maj:t måtte föranstalta därom, att musikdirektörerna Willners och Hessler finge, utan hinder därav att de förenade befattning å aktiv stat vid armén med ordinarie lärarbefattning vid musikkonservatorium, uppbära tillfällig löneförbättring för åren 1918 och 1919.

Vad i ärendet sålunda förekommit synes mig innefatta fullgiltiga skäl därtill, att Willners och Hessler erhålla tillstånd att med bibehållande av ifrågavarande lärarbefattningar vid musikkonservatoriet komma i åtnjutande av den för deras musikbeställningar vid armén fastställda tillfälliga löneförbättringen. Då emellertid Kungl. Maj:t icke äger befogenhet att bevilja dylik dispens från de av riksdagen prövade villkor och bestämmelser för åtnjutande av den tillfälliga löneförbättringen, torde riksdagens medgivande härutinnan böra inhämtas.

Jag får alltså hemställa, det tacktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen medgiva,

att musikfanjunkaren vid fortifikationen, musikdirektören Ernst Emanuel N:son Willners och musikfanjunkaren vid Svea livgarde, musikdirektören Gustaf Emil Hessler må, utan hinder av gällande villkor och bestämmelser för åtnjutande av tillfällig löneförbättring under åren 1918 och 1919 för viss personal vid armén, med bibehållande av innehavande befattningar såsom lärare vid musikkonservatorium åtnjuta med deras beställningar vid armén förenad tillfällig löneförbättring för nämnda två år.»

Till denna, av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan tacktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till riksdagen avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Thomas Adlercreutz.